

หญ้าแฝก...ประโยชน์เพื่อป้องกันแมลงศัตรูพืช

หญ้าแฝก เป็นที่ทราบกันดีว่ามีกรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำแล้ว ยังสามารถนำไปใช้ขับไล่แมลงศัตรูพืชในแปลงพืชเศรษฐกิจได้อีกด้วย โดยแปลงที่มีการปลูกหญ้าแฝก จะมีแมลงศัตรูพืชเข้ามาอยู่อาศัยหรือวางไข่บนใบหญ้าแฝก แต่โอกาสรอดของตัวอ่อนต่ำมาก เนื่องจากใบหญ้าแฝกมีความหยابและหนามสั้นๆ ตัวอ่อนไม่สามารถเกาะตัวได้ จะร่วงลงดินและตาย หญ้าแฝกจึงมีศักยภาพเหมือนกับเป็นพืชกับดักที่ช่วยดึงดูดหรือล่อแมลงศัตรูพืชจากพืชที่ปลูกข้างเคียง ช่วยลดจำนวนประชากรของแมลงศัตรูพืช การใช้หญ้าแฝกเป็นพืชกับดักสามารถนำไปใช้จัดการแมลงศัตรูพืชในพื้นที่ปลูกพืชหลายชนิด ทั้งแปลงข้าว ข้าวโพด อ้อย ข้าวฟ่าง และพืชผัก วิธีการปลูกหญ้าแฝก รอบแปลงหรือปลูกสลับกับแปลงพืชเศรษฐกิจแล้วดึงดูดแมลงให้มาวางไข่ และทำให้ตัวอ่อนมีโอกาสรอดชีวิตต่ำ เรียกว่าเป็นยุทธวิธีรับและขับไล่

ป้องกันแมลงศัตรูพืชในพืชไร่

แถวหญ้าแฝกที่ปลูกสลับกับแปลงพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าวโพด อ้อย ข้าวฟ่างนั้น ช่วยลดอันตรายจากการทำลายของหนอนกอ หนอนเจาะลำต้น ซึ่งเป็นศัตรูพืชที่มีผลกระทบต่อผลผลิตพืชดังกล่าวอย่างมาก ทั้งนี้ หนอนกอชอบวางไข่บนใบหญ้าแฝกมากกว่าบนใบข้าวโพดหรือใบอ้อย แต่เนื่องจากใบหญ้าแฝกมีความหยابและหนามสั้นๆ ตัวอ่อนที่ฟักออกมาไม่สามารถเกาะอยู่บนใบได้ จะร่วงลงสู่พื้นดินแล้วก็ตายมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ และสามารถปลูกเป็นพืชกับดักรอบๆ แปลงปลูกข้าว โดยปลูกหญ้าแฝกรอบขอบเขตแปลงนา นอกจากช่วยล่อแมลงศัตรูพืชแล้ว ใบหญ้าแฝกยังเป็นที่พักอาศัยของแมลงห้ำ เตียนเบียน ซึ่งจะไปช่วยกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ระบาดในฤดูปลูกพืชได้อีกด้วย

ป้องกันแมลงศัตรูพืชผัก

เกษตรกรชาวเขาในพื้นที่โครงการพระราชดำริขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน นำหญ้าแฝกไปปลูกในพื้นที่การเกษตร จากเดิมที่มีปลวกในพื้นที่ หลังปลูกพบว่าไม่มีปลวกอาศัยอยู่อีกเลย เนื่องจากรากหญ้าแฝก โดยเฉพาะในหญ้าแฝกลุ่มมีสารประกอบบางชนิด เช่น สารเวติเวโรล และแอลฟา เวติเวโรล ที่มีฤทธิ์ขับไล่แมลง เมื่อนำไปปลูก กลิ่นจากรากหญ้าแฝกช่วยไล่ปลวกไม่ให้เข้ามาในพื้นที่ได้ และการใช้ประโยชน์จากรากหญ้าแฝกในแปลงปลูกผักอินทรีย์ในพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวงทั้งในรูปแบบทำปุ๋ยหมัก ปลูกครอบแปลงแล้วตัดใบคลุมดิน การสับกลบใบหญ้าแฝกร่วมกับพืชตระกูลถั่วเพื่อเป็นปุ๋ยพืชสด ดั้วหมัดผักหรือด้วงกระโดดมีปริมาณลดลง

การควบคุมแมลงศัตรูพืชตามที่กล่าวมานี้ เป็นการควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธีซึ่งช่วยลดปริมาณการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชลงได้ และเป็นการลดต้นทุนการผลิตที่เป็นนโยบายหลักของการผลิตทางการเกษตร และสามารถนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ในระบบการทำเกษตรอินทรีย์ได้

